

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Kiivrid

Kiivrid

tuletõrjatele. Kodumaa töö, nägu-
samad ja vastupidavamad kui välja-
maa töö, suures valikus alati saada-
— — val Liidu ladus. — —

TALLINN, PIKK TÄN. Nr. 43.

Kiivrid

Kiivrid

Hüdropuldid

Tule alguses on kõige hõlpsam
tuld kustutada hüdropuldiga.

Tuletõrjed, kandke hoolt et igas külas,
igas talus, igas majas oleks hüdropult.

Tuletõrje Liidu laos on neid igal ajal saada.

Hinnad:

Kr. 35.— kuni kr. 40.—

TULETÕRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetus ja talitus Tallinnas, Pikk t. nr. 43.
Tel. 579. Äritunnid k. 1/29 h. — k. 4 p. 1.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna,
Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijaille, kes tellimishinna
ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrje Liit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane väliskülg ja teksti keskel	45	23	12	6
Kaane sisekülgedel	37	19	10	5
Teksti järele . . .	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3—5 korda 5%
6—11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 4 (63).

APRILL 1930.

8. aastakäik.

Sisu: Tuletõrje Liidu 10. aasta tegevusest. — Tuletõrje Liidu tegevuse aruanne 1929 a. — Lõbustusmaks ja tuletõrje. — Lauda põlemine ja loomade päästmine jne. jne.

Tuletõrje Liidu 10. aasta tegevusest.

Möödunud aasta oli Tuletõrje Liidul kümnes tegevuse aasta ja sel puhul on põhjust tagasivaadata ja kokkuvõtteid teha Liidu kümne aastasesest tegevusest.

Tuletõrje Liit asutati 6. ja 7. septembril 1919. a. Tallinnas peetud tuletõrje ühingute kongressil. Esimesele kongressile järgnesid igal aastal tuletõrje ühingute kongressid ja Liidu üld-koosolekud. Neil kongressidel ja koosolekutel arutati tuletõrje tarvidusi ja võeti vastu sooviavaldusi ning otsuseid, mida Liidu juhatus püüdis teostada.

Kohe alguses hakati tuletõrjele kindlat alust — nii öelda vundamenti-ehitama. Oma esimesel tegevuse aastal töötas Liidu juhatus tuletõrje ühingute normal põhikirja välja, mis kinnitati juhatusse koosolekul 18. dets.

Põhikiri on peale selle veel mitmel kongressil arutusel olnud, seda on muudetud ja täiendatud. 1924. a. ilmus normal põhikiri „Riigi Teatajas“, kuid ka nüüd leiti tarvidust üksikute punktide muutmiseks ja praegusel kujul ilmus normal põhikiri 1929. a. „Riigi Teatajas“ nr. 3.

Samuti kohe alguses leiti tarviliku olevat tuletõrje seadus maksma panna. Tuletõrje seaduse maksma panemiseks tegi Tuletõrje Liit tarvilikke eeltoide ja ettevalmistusi. Seadus võeti

vastu Riigikogus 1924. a. 20. mail. Hiljem muudeti ja täiendati tuletõrje seadust 1925. a., 1926. a. ja 1928. aastal.

Tuletõrje seadusega ja tuletõrjeühingute normal põhikirjaga on tuletõrje asjandus Eestis kindlale alusele seatud ja ühtlustatud.

Tuletõrje ühingute edukas tegevus kui ka tegelik tulekustutus töö nõuab asjatundmist, otstarbekohast korraldust. Et abiks tulla ühingutele ja üksikutele tuletõrje tegelastele, leiti tarvilik olevat väljaanda „Tuletõrjuja käsiraamat“. Käsiraamatu kokkuseadmine oli Liidu tegevusekavas juba algusest peale. Käsiraamat ilmus 1923. a. Neli viis aastat hiljem täiendati käsiraamatut ja uus „Tuletõrjuja käsiraamat“ ilmus 1928. a. lõpul. Viimane väljaanne sisaldab tuletõrje seaduse, normalpõhikirja, muud seadused mis tuletõrjesse puutuvad, kõik maksvuselt olevad summaarused, hulk juhtnõore ühingutele ja täieliku õpetuse tuletõrje alal. Käsiraamatu sisu on laialdane ja sellega tutvunemine tarvilik igale tuletõrjajale.

Käsiraamatu kõrval leiti tarviliku olevat suusõnalist õpetust tuletõrjajale anda ja hakati korraldama tuletõrje kursuseid. Esimene kursus peeti ära 6—9. septembril 1924. a. Tallinnas. Osavõtjaid oli 83. Õpetust andsid: ehitus

insener F. Adolf, tuletõrje tehnik H. Maide ja Liidu juhatuse liikmed J. Toffelmann ja A. Pirker.

Teine kursus peeti 18—20. aprillil 1925. a. Rakveres, osavõtjaid oli 94 tuletõrjujat.

Kolmas kursus peeti juuni kuul 1925. a. Mustvees kus kuue tuletõrje ühingu poolt 126 liiget osavõtsid kursusest.

Peale selle on tuletõrje instruktor terve rea ühe ja kahe päevalisi tuletõrje kursusi korraldanud mitmes paigas üle maa. 1926/27 a. kümne, 1928 a. 11 ja 1929 a. 12 kursust.

Sama tähtsaks tuleb pidada peameeste päivi. Esimene peameeste päev korraldati 21. ja 22. juunil 1925 a. Kuresaares, teine 26. juunil 1926. a. Tallinnas, kolmas 1927. a. Paides ja neljas 1928. a. Valgas. Peameeste päevadel arutati distsipliini küsimust, tuletõrje väljaõpetamise ja muid tuletõrje tehnilisi küsimusi.

Juba Liidu tegevuse algul leiti tarvilik olevat, et Liidul oleks oma häälekandja, kuid seda saadi teostada alles 1923. a., kus ilmuma hakkas „Tuletõrje Teated“ Liidu abiesimehe A. Pirkeri toimetusel ja vastutusel Rakveres. „Tuletõrje Teated“ on püüdnud olla ühendavaks lülleks kogu tuletõrje pere keskel. „Tuletõrje Teated“ on kogu aeg propageerinud tuletõrje asja. Lehte saadeti kindlustus seltsidele, vallavalitsustele ja kõigile asjast huvitatud isikutele. Propaganda kandis vilja. Uusi tuletõrje ühinguid asutati igal aastal juure, tuletõrje pere kasvas järje kindlalt. Nüüd on „Tuletõrje Teated“ juba seitse aastat ilmunud, lugejate arv on üle 100% tõusnud.

Tuletõrje propaganda mõttes hakati 1924. a. peale korraldama üleriiklist tuletõrje päeva ja on seda nüüd järjekindlalt peetud. Tuletõrje päeval demonstreerivad tuletõrjujad oma tuletõrje abinõusid, selgitavad inimestele tuleõnnetuste põhjuseid ja annavad õpetust, kuidas tuleõnnetustest hoiduda. Ühtlasi korjatakse tuletõrje päeval tuletõrje abinõude muretsemiseks ja täiendamiseks raha. Liidu poolt seati kokku ja anti välja lendlehed ja raamatukene „Kuidas tuleõnnetustest hoiduda“ mis laotatakse laiali tuletõrje päeval.

Liidu asutamist saadik nõuti tuletõrjete organiseerimiseks ja väljaõpetamiseks instruktore ametisse seadmist,

kuid puudusid aineiline jõud ja vastavad isikud. 1920 a. asus Eestisse tuletõrje tehnik H. Maide, kes Peterburis tuletõrje tehnikute koolis õpetuse saanud ja Wenemaal tuletõrje ülemaks olnud, teda võeti Liidu teenistusse esimesena instruktorina 1921 a., kuid tema ei saanud kuigi kaua Liidu teenistuses viibida, kuna ta astus 1922. Tallinna linna teenistusesse.

Instruktori kohused pandi Liidu juhatuse liikmete peale, kes oma ümbruses tuletõrjetele juhatust andsid.

Jaanuari kuus 1926. a. pandi siseministri määrus tuletõrje instruktore kohta maksma. Selle järele allub tuletõrje instruktor, kes Liidu ettepanekul ametisse kinnitatakse, siseministrile. Instruktori ülalpidamiseks antakse toetust siseministri korraldusel, siseministeeriumi sellekohastest summadest. Instruktoriks kinnitati Liidu ettepanekul siseministri poolt A. Pirker. Sellest ajast saadik on instruktor A. Pirker töötanud tuletõrje ühingu instrueerimise alal, olles ühtlasi Liidu juhatuse liige ja „Tuletõrje Teated“ vastutav toimetaja.

1926—1927 a. jooksul on instruktor käinud nõuandmas kohapeal ühingutes 192 korda, 1928 aastal 76 korda ja 1929 aastal 63 korda.

1922 aastal asutati tuletõrje abinõude ladu, astuti ühendusesse välismaa tehastega, kes saatsid Tuletõrje Liidu ladusse oma saaduseid. Alguses asus Liidu ladu Tallinna vabahtlikut ühingu ruumides. 1926 a. viidi Liidu ladu üle Pikale tänavale, kus ladu ja Liidu kantselei ja „Tuletõrje Teated“ toimetuse — praegugi ruumi leiavad. Liidu ladu läbikäik on iga aastaga kasvanud, nagu näitavad järgnevad arvud. Liidu ladu läbimüük oli

1922/23 a.	2936.13 Kr.
1923/24 „	3800.07 „
1924/25 „	37696.44 „ ¹⁾
1926 „	24074.59 „
1927 „	61473.41 „
1928 „	81743.37 „
1929 „	108655.95 „

Kauba müügist saadi kasu:

1923/24 a.	662.69 Kr.
1924/25 „	11160.17 „ ²⁾
1926 „	3861.50 „
1927 „	8720.— „
1928 „	9220.27 „
1929 „	12858.08 „

Liidu oma kapital oli:

1924/25 a.	22514.24	Kr. ³⁾
1926 „	18436.56	„
1927 „	19815.83	„
1928 „	23571.76	„
1929 „	25527.17	„

Liidu tegevusest jäi üle:

1926 a.	1014.34	Kr.
1927 „	3755.93	„
1928 „	1955.41	„
1929 „	1650.89	„

Liidu liikmete arv oli:

1919/20 a.	48
1921/22 „	57
1923/24 „	97
1925 „	137
1926 „	171
1927 „	209
1928 „	287
1929 „	349

Esimese tuletõrje abinõude näituse korraldas Liit 1923 a. Narvas, kus oli väljapandud kaunis hulk tuletõrje riistu, tabeleid jne. Kümne aasta juubeli puhul korraldas Tuletõrje Liit juubeli näituse Tallinnas. See oli väljapanekute hulga kui ka vaatajate poolest juba suur näitus. Juubeli puhul korraldati pidulik juubeli aktus. Samuti korraldati esimesed üleriiklikud tuletõrje võistlused, millest elavalt osa võeti.

Liidu algatusel on välja töötatud hulk sundmäärusi ja on Liit esinenud märgukirjadega ja esitistega valitsusele ja omavalitsustele.

Eesti Tuletõrje Liidu algatusel asutati 1926 aastal Baltiriikide Tuletõrje Liitude Liit, kus on ühinenud Eesti, Läti ja Leedu tuletõrje keskkorraldused. Viimasel ajal on läbikäimine elavamaks läinud ka Eesti ja Soome tuletõrjete vahel.

Liidu kümne aastase tegevuse ajal on tuletõrje ühingu arv tõusnud 120 pealt 456 peale, siis veel raudtee, omavalitsuste ja riiklik tuletõrje.

Liidu juhatuses on töötanud 23 isikut, neist A. Pirker 10 aastat, F. Vahtmeister ja K. Lorenz 8 a., J. Toffelmann, N. Koljo ja S. Songi 6 a., A. Väli, O. Allik, J. Stephan, J. Võsu, A. Punga, C. Stockmar, E. Berggrün 4 a. ja A. Birk, J. Soonike, R. Astrem, J. Vaga, G. Kemberg 3 a., J. Kross, J. Resküll, K. Jürmann 2 a., A. Ahlmann ja A. Treiberg 1 a.

Lõpuks peab tähendama, et koguselle suure töö, kümne a. jooksul, on Tuletõrje Liit teinud peaaegu üksinda omal jõul ja ühingu kaasabil. Riiklist toetust on Liit saanud ainult instruktori ülalpidamiseks ja „Tuletõrje Teated“ välja andmiseks, kuid mitte igal aastal, vaid ainult paar korda. Peale „Ühis-tegeliste Kindlustus Keskseltsi“ on Liitu toetanud, aktsia seltside tariifkomitee, a. s. Eesti Loyd ja Eesti Hypoteegi Pank.

See on kõik, mis Tuletõrje Liit on väljaspoolt saanud toetuseks.

Ainliste võimaluste puudusel on mitmedki head kavatsused pidanud jääma ainult kavatsusteks.

^{1) 2) 3)} 1924/25 a. arvud on võetud 18 kuu eest, kuna siis kalendri aasta peale ülemindi. Lähimüügist teevad välja suurema summa sinelid, mille kasust ostjatele ühingupeale pärast osa raha tagasi makseti.

Tulekahju Nõmmel.

13. märtsil kella 22 ajal teatati pritsimajasse, et Vabaduse puiesteel nr. 127 — Kruubergi majas — tulikahju. Kohe alarmeeriti tuletõrje — 6 minuti jooksul oli tuletõrje auto ühes vastava meeskonnaga — õnnetuse kohal — tulekahju koht asus pritsimajast 3 kilomeetr. eemal. Kohale jõudes selgus, et tuli oli tekkinud maja keldris kus asus pesuköök — tuli oli kaunis tugevasti lage rikkunud ja ähvardas iga minutiga ülemisele korrale tungida. Ühingu komando

peamehe hra K. Sirotkin'i agaral juhatusel suudeti varsti tulest jagu saada. Majaomaniku korteri sisseseade ja maja oli kinnitatud kinnitusseltsis „Hansa“s 17000 krooni eest.

Mõni päev hiljem saabus ühingu peamehele tänu-kiri, ühes 250 kroonilise panga tsekiga. Tänuiga kviteerides lahketa annetust, otsustas ühingu juhatus annetatud summat ära tarvitada suitsumaskide ja voolikute ostmiseks.

Tuletõrje Liidu tegevuse aruanne 1929. aastal.

Eesti tuletõrje arenemine kestis ka möödunud aastal endiselt edasi. Hulk uusi ühinguid asutati juure, tuletõrje pere kasvas uute kaasvõitlejatega. Aasta lõpuks oli maal 414 tuletõrjeühingut, linnades 42, kokku 456 tuletõrjeühingut.

Tuletõrje Liit võis läinud aastal tagasi vaadata oma kümne-aastasele tegevusele. Liidu juhatus on püüdnud tuletõrje huvisid kaitsta, on püüdnud Liidu liikmetele kaasa aidata tuletõrje kõrge ülesande täitmisel, kuid olude sunnil on jäänud paljugi tegemata ja saavutamata, mida kavatseti ja loodeti. 1929. aasta jooksul on Tuletõrje Liidu liikmete arv rõõmustavalt kasvanud. Uuteks liikmeteks võeti vastu järgmised vabatahtlikud tuletõrje ühinged:

1.	Kasaritsa vabatahtl. tuletõrje ühing.		
2.	Leisi	"	"
3.	Kullamaa	"	"
4.	Põhjaka	"	"
5.	Voltveti	"	"
6.	Sürgavere	"	"
7.	Sabolotje	"	"
8.	Kolu	"	"
9.	Mäksa	"	"
10.	Karilatsi	"	"
11.	Vergi	"	"
12.	Käsmu	"	"
13.	Laimjala	"	"
14.	Raasiku	"	"
15.	Linnamäe	"	"
16.	Pikmetsa	"	"
17.	Jäärja	"	"
18.	Leebiku	"	"
19.	Edise	"	"
20.	Mäo	"	"
21.	Vastse-Kuuste vabat. tulet. ühing.		
22.	Tuhala vabatahtlik tuletõrje	"	"
23.	Koigi	"	"
24.	Vesneri	"	"
25.	Holdre	"	"
26.	Toolamaa	"	"
27.	Lümmada	"	"
28.	Kutshino	"	"
29.	Võnnu	"	"
30.	Pühajärve	"	"
31.	Aluverve	"	"
32.	Perila	"	"
33.	Abja-Peraküla vabat. tulet.	"	"
34.	Aravu vabatahtlik tuletõrje	"	"
35.	Pärsti	"	"
36.	Einmanni	"	"
37.	Tudu	"	"

38.	Veltsa vabatahtlik tuletõrje ühing.		
39.	Orava	"	"
40.	Puiatu	"	"
41.	Vastsõ	"	"
42.	Laeva	"	"
43.	Anikatsi	"	"
44.	Karinu	"	"
45.	Orajõe	"	"
46.	Suurejõe	"	"
47.	Lähtru	"	"
48.	Leisi	"	"
49.	Varstu	"	"
50.	Jälevere	"	"
51.	Oru	"	"
52.	Ulila	"	"
53.	Heimtali	"	"
54.	Kurna	"	"
55.	Keeni	"	"
56.	Muhu Hellamaa vab.	"	"
57.	Timo	"	"
58.	Umbusi	"	"
59.	Laanemetsa	"	"
60.	Alliku	"	"
61.	Viiratsi	"	"
62.	Harku	"	"

Liidu juhatus pidas 1929. a. jooksul 14 koosolekut, kus ühtekokku oli arutusel ja otsustati 272 asja. Juhatus koosolekutest võtsid osa esimees A. Punga 12 korda, A. Pirker 14 korda, C. Stockmar 14 korda, E. Berggrün 14 korda, K. Lorenz 13 korda, G. Remberg 13 korda, A. Treiberg 11 korda, F. Vahtmeister 11 korda, S. Songi 9 korda, kandidaadid V. Peterson 13 korda, A. Timosko 7 korda ja A. Grünberg 5 korda. Revisjoni komisjon revideeris Liidu asjaajamist ja raamatupidamist 2. ja 3. augustil ja 8. detsembril. Asjaajamine ja raamatupidamine leiti olevat korras. Suuremaks sündmuseks oli möödunud aastal Liidu 10. aasta juubelpidustused 6—9. septembril. Juubeli pidustused algasid 6. septembril piduliku jumalateenistusega Kaarli kirikus. Jumalateenistusest võtsid osa palju tuletõrje tegelasi üle maa ja Tallinna tuletõrjujad pea terves koosseisus. Pidulik jumalateenistus avaldas kõigi osavõtjate peale sügava ja üleva mulje. Sama hästi läks ka pidulik aktus „Estonia“ kontsertsaalis, kus Liidule tervitusi ütlesid valitsuse, omavalitsuste, naabririiikide tuletõrjete ja paljude teiste seltskondlike organisatsioonide esitajad.

Kavas ettenähtud pidustused 7. septembri õhtul jäid halva ilma tõttu ära, kuid seda paremini läks korda tuletõrje rongikäik pühapäeval Riigivanema lossi juure Kadriorus. Tuhandete Eesti tuletõrjujate hulgas sammusid ka mitu sada Soome tuletõrjujat oma lippudega.

Juubeli puhul korraldati tuletõrje näitus, mis väljapanekute rohkuse poolest haruldaselt suur oli ja tuletõrjujatele paljugi õpetust pakkus. Näitusel demonstreeriti uuemaid tuletõrje pritse ja muid abinõusid.

Sama õpetlikud ja huvitavad olid juubeli pidustuste ajal korraldatud tuletõrje võistlused, kus mitme kodumaa linna tuletõrje meeskonnad näitasid oma osavust korraliku veeandmise kiiruses ja pritsi käsitamises.

Näituse ainelisele kordaminekule tegi suurt takistust halb ilm. Halva ilma arvele võibki panna seda, et näituse kulud ületasid tulud, ja näitus Liidule ainelist kahju tõi.

Liidu 10. peakoosolek peeti 8. septembril Estonia kontsertsalis. Koosolekul kinnitati 1928. a. aruanne ja võeti vastu 1929. a. eelarve.

Koosolekul oli peale jooksvate küsimuste arutusel jällegi need valusad küsimused, mis meie tuletõrjel ikka ja uuesti ette tulevad. Need on toetuse ja rahaküsimused. Tuletõrje ei saa oma ülesandeid täita, sest puudub raha. Otsustati pöörata valitsuse poole märgukirjadega, et tuletõrje ühingutele saaks antud odavaprotsendilist riiklist laenu pritsikuuride ehitamiseks, et saaks tuletõrje toetuseks viina hinnale 5 senti juure pandud $\frac{3}{4}$ -l. pudeli pealt, et saaks tuletõrje pidudel lõbustusmaks seadusandlikul teel ärakaotatud, et kindlustusseltsidel vabastataks tuletõrje toetuseks antud summad puhtakasu-maksust.

Neid peakoosoleku otsuseid täites, saatis Liidu juhatus vastavad märgukirjad vabariigi valitsusele.

Riiklik toetus tuletõrjele vähendati mõne aasta eest ja seda ei leitud võimalik olevat ka läinud aastal suurendada. Riigi eelarves on kõik väljaminekud iga aastaga kasvanud, kuid tuletõrje toetusega ollakse kokkuhoidlik. Miljoni sendi pealt on kokkuhoitud pool miljonit. . . Meie riigi- ja parlamenditegelased ei ole veel suutnud seda tõe omaks võtta, et kokkuhoidmine tuletõrje asjus on raiskamine. Tuletõrje Liidu juhatus, peakoosoleku

otsuse põhjal, pööras Kohtu-siseministri poole, et riikliku toetuse jagamine sünniks Liidu juhatuses siseministeeriumi esitaja osavõtmisel, nagu see oli varemalt, ja mis on otstarbekohasem ning tuletõrje huvidele vastavam. Kuid Liidu soov ei leidnud tähelepanu. Toetusraha jaotati siseministeeriumis ja jaotamise juures viibis tuletõrje instruktor Liidu esitajana ainult informatsiooni mõttes. 5000 krooni jaotati 53 ühingu vahel, iga ühing sai 50—150 krooni voolikute ehk pritsi ostmiseks. Toetusrahad saadeti ühingutele kätte, kuid 150 krooniga ei saa pritsi osta, pole siis ime, kui mõni ühing toetusraha hoiule paneb, kuni tal võimalus tuleb pritsi osta.

Kindlustusseltsid on tuletõrje toetamise suhtes endiselt olnud passiivsed. Mujal maades võtavad kindlustusseltsid väga aktiivselt tuletõrjeühingute tegevusest osa, toetavad neid aineliselt suurte summadega. Meie kindlustuse seltsed ei näi ei tuletõrje Liidu tegevuse ega meie tuletõrjeasjanduse üldine arenemine huvitavat.

Nagu igal aastal, nii korraldati ka möödunud aastal 20—22. septembril üleriikline tuletõrjepäev. Selle päeva õige mõte on tuleõnnetuste põhjuste selgitamine ja seletuse andmine, kuidas tuleõnnetuste eest hoida, propaganda tegemine tuletõrje heaks. Seda püütakse ka teha, kuid tuletõrjed on sunnitud tuletõrjepäeval ka raha korjama ja see takistab selgitustööd ning propagandat. Kuigi seltskond on tüdinevad alaliste korjandustega, tullakse tuletõrjele siiski kaunis lahkesti vastu.

Läinud aasta jooksul pühitsesid Tartu v. t. ü. oma 65. aastast, Paide ja Irboska oma 50. a., Narva-Petri, Abja-Paluoja, Suure-Jaani, Antsla ja Oisu tuletõrje ühingud oma 25. a. tegevuse juubeli päevi.

Rakvere, Narva-Jaanlinna, Keila, Rärpina ja Kadrina said omale uued, avarad seltsimajad.

Aasta jooksul määrati Liidu juhatuse poolt agaramatele tuletõrjujatele hoolsusmärke. Pikaajalise ja teeneterikka tegevuse eest tuletõrje alal annetati kõrgem hoolsusmärk: Põltsamaa tuletõrje ühingu auliikmele Alexis Mi-que'le 50 a. teenistuse puhul, Paide v. t. ü. asutajale ja auliikmele August Stammile 50 a. teenist.-juubeli puhul, Narva-Jaanlinna v. t. ü. peamehele Michail Minis'e, Tartu v. t. ü. ülem-

varahoidjale Ernst Oberleitnerile, Tallinna v. t. ü. peamehe abile Nikolai Koljole ja Jõhvi v. t. ü. juhatuse liikmele Aleksander Danilevskile.

Peale selle annetati üksikutele ühingu tegelestele nende kauaaegse ja hoolsa tegevuse tunnustamiseks tuletõrje alal, 40 I-järgu, 62 II-järgu ja 87 III-järgu risti, 135 kuldmedali ja 205 hõbemedali.

Eesti Tuletõrje Liit on ka möödunud aastal sõbralikus läbikäimises ja kirjavahetuses olnud Soome, Läti, Leedu, Rootsi, Saksa, Itaalia ja Belgia tuletõrje keskkorraldustega.

Baltiriikide Liitude Liidus on ka Eesti Tuletõrje Liit ja võtab tegevalt osa Liitude Liidu tegevusest. Eesti Tuletõrje Liidu poolt annetati Läti ja Leedu tuletõrje tegelestele Eesti tuletõrje hoolsusmärgid.

Samuti annetati tuletõrje hoolsusmärgid Eesti Punase Risti tegelestele.

Liidu häälekandja „Tuletõrje Teated“ tellijate ja lugejate arv kasvas möödunud aastal õige tuntavalt. Ühingud püüavad jõudumööda levitada oma

ajakirja. Eelmise aasta eeskujul saadeti „Tuletõrje Teated“ kõigile politsei asutustele, linnavalitsustele, alevi- ja vallavalitsustele, vastastiku kindlustusseltsidele ja raamatukogudele. Politseile, riigi keskasutustele ja raamatukogudele saadeti „Tuletõrje Teated“ maksuta. Vallavalitsustelt ja kindlustusseltsidelt loodeti, et nad tuletõrje asja vastu huvi tundes, lehe tellimiseraha tasuvad. Kui aga neile seda meele tuletati, siis leidsid mitmed vallavalitsused ja kindlustusseltsid, et neil raske on tasuda 120 senti aastas. Paljud aga saadavad tellimiseraha ära ja mitmes kohas, kus varemalt vallavalitsusele „Tuletõrje Teateid“ saadeti, tekkisid uued tuletõrje ühingud.

Möödunud aasta oli tuleõnnetuste poolest ränk aasta, tulekahjude arv kui ka tuleõnnetuste läbi tekkinud kahjusummad kasvasid palju suuremaks kui eelmisel aastal, kuid see ärgu kohutagu meid. Seda hoolsamalt ja kindlamalt peab töötama uuel aastal. Tuletõrjetööl pole kunagi vaheaega, tuletõrjujatel tuleb olla alati valmis.

„Tuletõrje Teated“ 1929 a. aruanne ja 1930 a. eelarve.

Tulud:

	1929 a. eelarve	1929 a. saadud	1930 a. eelarve
1. „Tuletõrje Teated“ tellimiste eest ja üksikute nr. nr. müügist	2.400 Kr.	2.179 Kr. 66 S.	2.440 Kr.
2. Kuulutuste eest	600 „	450 „	560 „
	<u>3.000 Kr.</u>	<u>2.629 Kr. 66 S.</u>	<u>3.000 Kr.</u>
3. Endiste aastate eest saada võlga	—	—	1.500 „
			<u>Rokku: 4.500 Kr.</u>

Kulud:

	1929 a. eelarve	1929 a. kulutatud	1930 a. eelarve
1. Trükikulud	1.300 Kr.	1.511 Kr.	2.050 Kr.
2. Paberi kulud	400 „	663 „ 68 S.	840 „
3. Toimetus		510 „ — „	720 „
4. Talitus		180 „ — „	240 „
5. Postikulud	1.000 „	186 „ 07 „	270 „
6. Kaastöö		59 „ 76 „	180 „
7. Klisheed	250 „	201 „ 35 „	200 „
8. Mitmesugused	50 „	—	—
	<u>3.000 Kr.</u>	<u>3.311 Kr. 86 S.</u>	<u>4.500 Kr.</u>

Märkus: 1929. a. trükiti Tuletõrje Teateid 2500 eksemplari, 1930. a. kavatsetakse trükkida 3200 eksemplari.

„Tuletõrje Teated“ aruanne

kuue aasta kokkuvõte.

Aasta	Sissetulek	Väljaminek	Trükitud eksem. arv
1923/1924	2292.95 Kr.	1973.70 Kr.	1500
1925	1127.20 „	1049.95 „	1500
1926	1878.30 „	1383.09 „	1500
1927	1388.68 „	1379.72 „	1500
1928	1653.97 „	2940.31 „	2200
1929	2629.66 „	3311.86 „	2500
Kokku:	10.970.76 Kr.	12.038.63 Kr.	
End. aastate tellim. ja kuulut. eest saada	3.145.43 Kr.	2.077.56 Kr.	(ülejääk)
	14.116.19 Kr.	14.116.19 Kr.	

Uus vabatahtlik tuletõrje ühing.

Koogu-Rannu vabatahtlik tuletõrje ühing, registreeritud 29. jaanuaril 1930 a., juhatus asukoht Rannul, Virumaal.

Hoolsusmärkide saajad.

Liidu juhatus koosolekul, 27. märtsil, otsustati annetada hoolsusmärgid järgmistele tuletõrjujatele:

Lihula v. t. ü. 2. järgu rist: Priido Sepp. 3. järgu rist: Mihkel Koppelman, Tõnis Roog; kuldmedal: Karl Kõllamaa, Jüri Kokk; hõbemedal: Jaan Veltmann, August Lange, Jüri Nurk, Jaan Taats, Aleksander Mats.

Skamja v. t. ü.: 3. järgu rist: Peeter Ljubimov.

Tartu v. t. ü. 13. veebruaril oli Tartus suur tulekahju, põles värnitsa vabrik. Selle kustutamisel töötasid Tartu tuletõrjujad ennast salgavalt ja palju näitasid erilist agarust võitluses tuleleekidega. Liidu juhatus otsustas erakorraliselt annetada ergutuseks hoolsusmärgid järgmistele Tartu tuletõrjujatele: Tartu linna lentsalga joajuhile Felix Hindrichsonile 2. järgu rist. Tartu v. t. ü. ronijate joajuhile Ärwed Meyerile 2. järgu rist, ronijate joajuhile Rudolf Reissvaldtile kuldmedal. Tartu linna lentsalga joajuhile Hugo Neostusele kuldmedal, Tartu v. t. ü. ronijate joajuhile Siegfried Vettasele kuldmedal, ronijatele Theodor Boltowile, Karl Schützile ja Johannes Polagenenele hõbemedalid.

Liidu peakoosolek Võrus 15. juun.

Liidu juhatus koosolekul 27. märtsil otsustati tänavuaastane Liidu peakoosolek ära pidada Võrus—15. juunil.

Liidu liikmetel—tuletõrje ühingutel tuleks aegsasti peakoosolekutel ettepanna esitajate valimist Liidu peakoosolekule nagu ettenähtud Liidu põhikirjas (v. Tuletõrje käsiraamat lhk. 187 § 24) ja koosoleku protokollist väljavõte saata Liidu juhatusse. Protokollis olgu tähendatud, 1) kui palju liikmeid ühingul nimekirja järel, 2) kui palju liikmeid võtsid osa peakoosolekust, 3) kas oli peakoosolek põhikirja järel otsusevõimeline ja 4) kui palju hääli sai iga valitud isik peakoosolekul. Esitajatele tuleks valida mõned kandidadid, kes tarviduse korral võiksid asetada esitajaid.

Lähem kord koosoleku protokollide kohta on avaldatud „Tuletõrje Teated“, nr. 12 (59) detsembri kuus 1929. a.

Uued Liidu liikmed.

Juhatus koosolekul, 27. märtsil s. a. võeti uuteks Liidu liikmeteks vastu järgmised tuletõrje ühinged:

Anna vabatahtlik tuletõrje ühing.
Kõrgesaare vabat. tuletõrje ühing.
Vana Täna silma vabat. tulet. ühing.

Tuletõrje Liit kordab oma palveid.

Liidu juhatus koosolekul, 27. märtsil s. a. otsustati pöörata Majandusministri poole palvega, et saaks tuletõrje ühingutele määratud toetust ehk laenu 100.000 krooni, pritsikuuride ehitamiseks.

Samuti otsustati Majandusministri poole pöörata palvega, et saaks seaduseandlisel teel maksma pandud määrus, et kindlustusseltsid enne kindlustusele võtmist kindlustuse objektid kohapeal ära hindaks ja neid hindlustusele võtaks ainult nende tõeliku väärtuse summas.

Jõgeva tuletõrje peakoosolek.

Jõgeva vabatahtlik tuletõrje ühing pidas 30. märtsil oma peakoosolekut. Ühing on möödunud aastal edukalt töötanud, osteti mootorprits ja muretseti üle 700 meetrit voolikuid.

Revisjoni komisjon on ühingu asjaajamise korras leidnud olevat.

Varahoidjaks valiti tagasi endine hra Pauk, revisjoni komisjoni valiti endised Laan ja Hoff ja uuena Ernits.

Ühingul on praegu 183 liiget.

Lõbustusmaks ja tuletõrje.

Liidu juhatuse koosolekul, 27. märtsil, otsustati uuesti pöörata Kohtu-Siseministeeriumi poole palvega, et tuletõrje ühingud saaksid seaduseandlisel teel lõbustusmaksust vabastatud. Tuletõrje seaduse järele peavad maa ja valla omavalitsused vähemalt $\frac{1}{4}\%$ oma eelarvest tuletõrjele toetust andma, linna ja alevi omavalitsused vähemalt $\frac{1}{2}\%$ oma eelarvest summast.

Maa omavalitsused on tuletõrjele toetust annud 1926 aastal 10.010 krooni ehk $0,2\%$ oma eelarve väljaminekutest, see on vähem kui nad seaduse järele oleks kohustatud andma. 1927 aastal 1. jaanuarist kuni 1928 a. 31. märtsini andsid maa omavalitsused tuletõrjele toetuseks 14,200 kr., mis vaevalt välja teeb seaduse poolt nõuetava $\frac{1}{4}\%$. Kui palju toetust andsid vallad, alevid ja linnad, selle kohta puuduvad täpsed andmed.

Tuletõrje ühingud — iseäranis maal — korraldavad pidusid ja mitmesuguseid lõbustusi — sissetulekute hankimiseks, kuid iga peo juures on üheks suuremaks kuluks lõbustusmaks, mis tuleb tasuda maa omavalitsustele.

Lõbustusmaksu said maa omavalitsused:

1923 a. 42.640 kr. ehk $1,3\%$ oma üldsissetulek.
 1924 „ 44.270 „ „ $1,3\%$ „ „
 1925 „ 54.800 „ „ $1,4\%$ „ „
 1926 „ 45.950 „ „ $0,9\%$ „ „
 1927 a. 1. jaan. kuni 31. märts. 1928 a. 61.900 kr. ehk $1,1\%$ oma üldsissetulekust. Kui palju sellest summast tuli tuletõrje ühingutelt, selleks puuduvad täpsed andmed. Kui aga vaadelda üksikutes maakondades tuletõrje ühingute arvu ja lõbustusmaksu summat, siis näeme, et seal kus asub rohkem tuletõrje ühinguid, on ka maavalitsuse sissetulek lõbustusmaksust suurem, nagu näitavad meile järgmised arvud:

1927 a. 1. jaan. kuni 31. märts. 1928 a.

	Tuletõrje ühingute arv.	Lõbustusmaksu summa.	Tuletõrje toetus summa.
Harjumaa	38	4900 kr.	1500 kr.
Järvamaa	30	6200 „	900 „
Lääne	7	1300 „	1500 „
Petseri	27	200 „	900 „
Pärnu	22	7600 „	1500 „
Saare	2	100 „	— „
Tartu	72	10100 „	2500 „
Valga	13	3700 „	700 „
Viljandi	35	6400 „	1000 „
Viru	83	16900 „	2300 „
Võru	23	4500 „	1200 „

Virumaal, Tartumaal ja Viljandimaal on kõige rohkem tuletõrje ühinguid ja vanemaid ühinguid, seal on ka maavalitsuste sissetulek lõbustusmaksust suurem.

Tegelikult jääb küsitavaks, kes kumbagit rohkem toetab, kas tuletõrjed lõbustusmaksuga maavalitsusi, või maavalitsused tuletõrjet. Igatahes tundub tuletõrje ühingutele lõbustusmaks ülekohtusena ja sellepärast on see maks Liidu peakoosolekutel ja juhatuse koosolekutel kõne all olnud juba üle seitsme aasta. Mitukorda on pööratud valitsuse poole märgu kirjadega, et tuletõrjed vabastataks lõbustusmaksust maaomavalitsuste kasuks, kuid seni on see tagajärjeta olnud.

Tuletõrje seisukord nõuab parandamist ja täiendamist ning selleks on raha vaja. Nagu eelpool toodud arvudest näha, on lõbustusmaksul maaomavalitsuste sissetulekutes väikene tähtsus, see kõigub $1-1,3\%$ ümber, kuid tuletõrje ühingutel on see tähtis summa, mille võrra nende sissetulekud võiksid kasvada, kui lõbustusmaks seaduseandlisel teel tuletõrje ühingutelt ära jäetakse.

Kõigi tuletõrje ühingute tungiv palve on: Vabastage meid lõbustusmaksust!

Vändra vabatahtliku tuletõrje tegevusest.

Ühing pidas 30. märtsil oma peakoosolekut, mida juhatas A. Kontus, protokoleeris P. Tammai. Möödunud aasta tegevuse aruanne ja 1930. a. eelarve kinnitati ühel häälel. Ameti vanuse läbi lahkunud juhatuse liikmed V. Tam-

mai ja G. Schifrin valiti tagasi. Samuti valiti tagasi revisjoni komisjon endises koosseisus. Kenkmann, Adamson, Vaino. Kehvemate liikmete matmiseks ühingu kulul otsustati asutada matuse kassa.

Lauda põlemine ja loomade päästmine.

Igal aastal hakkub meil tulekahjude läbi hulk loomi. Väga paljudes kohtades on elumaja, rehealune ja karjalaut ühe katuse all ja tulekahju juhtumisel ei suudeta loomi päästa, nad saavad tules surma.

Tule hädaohu kõrvaldamise peale tuleb juba hoonete rajamisel mõelda ja hooned asetada teatavas kauguses üksteisest. Vahemaa üksikute ehituste vahel olgu nii suur, et üks hoone põledes ei süttitaks teist. Tulihooned olgu tingimata eemal teistest ja üksikute hoonete vahele istutatagu lehtpuid, mis tule levinemist ühelt hoonelt teisele takistavad.

Loomade julgeoleku kindlustamiseks peaksid karjalaut ja tall teistest hoonetest eraldi asuma. Lauda ja talli põhjapind peaks õigenurkne olema, tiivehituste juures võib tuule suuna muutmisel väljapääse tee hõlpsasti tule ja suitsu alla sattuda, mis loomade päästmist takistab.

Lauda ja talli ehitamisel tarvitagu võimalikult tulekindlat materjali, ehk kui tarvitatakse puumaterjali siis kaetagu see tulekindla vooderdusega. Kui tarvitatakse tulekindlat materjali, siis ehitatagu kõik avaused ja ukсед mis hoone ühest osast teise viivad tulekindlate kaitsetega, nii et neid sulgedes tuli ega suits ei pääseks ühest hoonest ehk hoone osast teise.

Igal looma laudal ehk tallil peaks olema vähemalt kaks väljapääsu teed,

millest üks otsekohe õue viiks. Väljapääsu teed olgu nii asetatud, et tuli ja suits ei takistaks loomade väljatoomist. Suuremates karjalautades peaks olema mitu väljapääsu avaust ja mitmel pool, nii et neid ikka võiks tarvitada, tulgu tuli ükskõik kust poolt. Kõrvalised või abiüksed tehtagu vähemalt 1,1 meetrid laiad ja väljaspoole lahtikäivad.

Loomade päästmisel põlevast hoonest peetagu seda meeles, et loom lahti pääsedes otsib seda väljapääsuteed, mida ta on harjunud käima. Kui loom ukse ehk värava peal märkab suitsu või tuld, siis ei lähe ta sinna poole ilma juhtimata ehk eest vedamata. Loomade kiiremaks lahtipäästmiseks on uuemaaegsetes karjalautades sisse-seaded, mis võimaldavad terve rea loomi korruga lahti päästa, kuid seda võib teha ainult siis, kui väljapääs on vaba.

Tulekustutamisel ja loomade päästmisel tuleb laudast kõrvaldada suits, hobused ja lehmad kardavad suitsu ja ei taha läbi suitsu minna. Loomade päästmisel tuleb hoida suure kisa ja kära eest; päästmist tuleb toimetada kiiresti aga ilma hädaldamiseta. Loomad saavad kära läbi äritatud ja siis on nende välja toomine raske. Kõige paremini saavad loomi päästa need isikud, kellega loomad on harjunud, kes neid igapäev talitavad.

Tallinna vabatahtliku tuletõrje ühingu tegevusest.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing pidas 31. märtsil pitsimajas oma aasta-koosolekut, millest 310 liiget osa võtsid. Koosoleku juhatajaks valiti H. Klaus ja sekretäriks Priimann.

Ühingu tegevuse aruandest on näha, et ühing on möödunud aastal korraldanud, ühes Punase Ristiga, kaasi-asjanduse kursused, millest osa võtsid igast jaoskonnast 2—4 liiget.

Ühing on pidanud 2 peakoosolekut ja 19 juhatuse koosolekut.

Ühingu komando koosneb 468 liikmest, kes jagunevad 13 jaoskonda.

Möödunud aastal oli komandol ühiseid väljaastumisi paraadidel, harjutustel, rongikäikudel jne. 20 korda. Tulekahjudele kutsuti vabatahtlikke 1929 a. jooksul 13 korda, neist oli 3 suurt, 7 keskmist ja 3 väikest tulekahju.

Rahaline läbikäik oli ühingul: sisse-tulekuid 18.842.12 kr., väljaminakuid 22.437.71 kr. Ühingu varandusline seis 165.728.22 kr.

Peale mõne vähema märkuse otsustas koosolek 1929 a. aruande kinnitada.

1930 a. eelarve kinnitamisega tekitas pikemaid vaieldusi auto aluste ostmise

küsimus, ja mõned teised küsimused, mille pärast eelarve juhatusele tagasi anti.

Valimistel said juhatuse liikmed Koljo, Schischko ja Katzmann tagasi valitud, kuna neljas juhatuse liige mitmekordsest valimisest hoolimata tarvilit hääle enamust ei saanud ja valimata jäi.

Valimistel said hääli N. Koljo 139 poolt 133 vastu, A. Schischko 170 poolt 100 vastu, T. Katzmann 167 poolt 110

vastu. Kõik teised kandidaadid said rohkem hääli vastu kui poolt.

Peameheks valiti J. Toffelmann 148 häälega 102 hääle vastu tagasi. Samuti valiti tagasi peamehe abi A. Schischko 160 häälega 91 vastu, kuid teine peamehe abi N. Koljo jäi 126 häälega 134 hääle vastu vähemusse.

Osa valimisi otsustati jätta järgmiseks koosolekuks.

Nagu kuuleme, kutsutakse järgmine koosolek kokku 27. aprillil

Tallinna Sadama vabatahtliku tuletõrje ühingu aastakoosolek.

Tallinna Sadama vabatahtlik tuletõrje ühing pidas, 30 märtsil, oma aastakoosolekut, millest rohkem arvul liikmeid osavõttis.

Koosolekul võeti vastu 1929. a. aruanne, millest näha on, et ühingul oli läinud aastal sissetulekuid 2765.50 kr. ja väljaminekuid 1692.90 kr., nii et ülejäädi 1072.60 krooni.

Ühingul on varandust 7014.03 kr. võlgasid ei olegi.

Eelarve 1930. aasta peale kinnitati 4327.73 krooni suuruses.

Meeskond on aasta jooksul agaralt tulekustutamistest, harjutustest j. n. e. osa võtnud.

Otsustati asutada matmise fond, millest maksetakse surma läbi lahkunud liikme perekonnale 100 kr. toetust.

Samuti võeti vastu ühingu aukogu kodukord.

Valimistel tegi Sadama vabatahtlik tuletõrje ühing põhimõtteliku sammu: Ühingu peamehe ja esimehe amet otsustati ühendada ja peameheks valiti esimees A. Timosko.

Ühingu senine peamees E. Berggrün valiti aupeameheks.

Ühingu auliikmeteks valiti, veeteede peavalitsuse direktor insener E. Avik ja kauaaegne Tallinna linna tuletõrje komando ülem J. Freimuth.

Juhatusesse valiti Berggrün, Kes küll, Kimberg ja Holts.

Aukogu liikmeteks valiti Preitof, Holts ja Adamson. Revisjoni komisjoni liikmeteks valiti Teimann, Antoni ja Saksen.

Kõik otsused tehti koosolekul ühel meel.

Laiuse tuletõrje täieneb.

Laiuse tuletõrje on mõnda aega raha kogunud, et muretseda paremaid tuletõrje abinõusid. Lähemal ajal kavatsetakse mootorprits muretseda, mis maksab umbes 3500 krooni. Raha selle jaoks on juba üle paari tuhande krooni.

Samuti on kavatsus osta veoauto, millele vee reservuar peale ehitatakse. Autoga oleks võimalik kiiremalt õnnetuse kohale sõita ja vesi oleks alguses kohe käepärast.

Ühingu koosolekul valiti ühingu esimeheks Dr. Peterson.

Tule hädaohu vastu võitlemisest kinodes.

Kino majade ja ruumide ehitamine ja sisseseadmine sünnib vastavate sundmääruste järele, mille täitmise järele valvab politsei. Samuti on tule hädaohu ära hoidmiseks kinoetenduste ajal vastavad sundmäärused olemas ja tarvilikud ettevaatuse abinõud tarvitusele võetud. Etenduste ajal on kohal tuletõrje valve, kinosaalides on tagavara ukсед, kust hädaohu korral kiiremini välja pääseb jne. jne.

Kuid kõigist ettevaatuse abinõudest hoolimata juhtub ikka ja jälle kinodes ja teatrites kohutavaid õnnetusi hulga inimohvritega. Kuid süüdi pole siin niipalju tuli kui kabuhirm inimeste hulgas, kes nagu mõistmata loomakari korratuses tormab väljapääsude poole, mahatallates nõrgemaid.

Õnnetuse juhtumiste vastu peaks inimesi kasvatama, harjutama, nagu sõdureid rahuajal kasvatatakse ja õpetatakse harjutustel, manöövritel jne. — sõja vastu. Mis aitavad kõik ettevaatuse abinõud, raudsed eesriided, tagavara väljakäigud, hüdrandid jne., kui kinopublikum tulekahju puhul oma pea kaotab ja kõik ettenähtud korraldused oma kabuhirmuga paraliseerib.

Publikumi kasvatamiseks ei aita proovi häired, sest kui need etteteada, läheb kõik nii nagu koolis eksamil. Proovihäire korral jääb publikum rahulikuks, kuna ta tõsisel juhtumisel aga pea kaotab. Kuid kinodes oleks teisi võimalusi inimeste õpetamiseks, kuidas nad tule hädaohu korral peaksid talitama. Iga etenduse algul ja lõpul ilmuvad kinolinale igasugused kuulu-

tused ja reklaamid; kust võib osta kõige ilusamaid kingi, saapaid, kust saab paremat riiet, siidisukke, shokolaadi, paberosse jne. Aga seda kuidas tuleõnnetuse puhul oma elu päästa, sellest ei lausu kinolina sõnagi. Sarnase õpetuse eest ei maksa ju keegi kinoomanikule. Küll oleks see aga tarvilik ja kasulik, kui reklaamide lõpul ehk vahel ilmuks kinolinale tulipunase kirjadega umbes järgmine õpetus: „Tule hädaohu puhul ärge tormake pead kaotades pea väljapääsu poole, vaid minge rahulikult häda väljapääsu või tagavara ukse kaudu mis on Teie platsile kõige lähemal ja mida tähele panite juba enne etenduse algul.“ Samasugune manitsus võiks olla trükitud ka kinopiletite tagaküljel.

Samuti peaks filmi operaatoril käepärast olema grammofoni plate, mis hädaohu juhtumisel, valjuhääldaja kaudu üle saali hüüaks: Rahu ja korda. Muusika helid mõjuvad rahustavalt publikumi peale ja hoiavad ära paanika.

Need abinõud suudaks omakorda kasvatavalt mõjuda publikumi peale. Väga kohane oleks, kui kinodes ja teatrites vahete vahel nii öelda inimeste harjutamiseks, publikum väljajuhitaks tagavara uste kaudu, iga üks sealt, mis on tema platsile kõige lähedamal. Sellega harjutatakse inimesi ka tuleõnnetuse puhul rahulikult ja korda hoides tagavara uste kaudu lahkuma. Rahu ja kord on kõige paremad abinõud igasuguste õnnetuste puhul.

Laste mängimise läbi tuli hävitas talu hooned.

Märtsikuu lõpul põles maani maha Võlla vallas Kodasmaa külas Jüri Kõlvardi talu eluhoone ja natuke kaugemal asuv uus puust karjalaut ühes kuuriga. Põlevast hoonetest suudeti välja tuua ainult loomad, paar vankrit ja osa kõrbenud vilja. Kõik majakraam jäi tulle. Hooned olid 3950 kr. eest kinnitatud, kuid kahjusumma üle-

tab mitmekordselt kindlustuse summa.

Tuli sai alguse taluomaniku 3—5 aastaste laste läbi, kes küdeva pliida juures mängisid masindatud linadega ja takkudega. Tuld märgati alles siis, kui kogu hoone oli leekides. Suure vaevaga saadi põlevast hoonest päästa lapsed, kes olid hirmuga voodi alla peitu pugunud.

Kroonika.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing tasus oma võla Liidule.

Tallinna vabatahtlik tuletõrje ühing tasus, aprilli kuu algul, Tuletõrje Liidule võlgneva korjanduse protsendi 2334 kr. 91 senti. Sellega on see arusaamatus nüüd lõpulikult lahendatud.

Lapsed põletasid talu.

Perivallas, põlesid Valter Matsini Lino talu elamu, tall ja kuur maha. Tulle jäi üks hobune, kaks siga, hulk puhastatud linu. Tuli sai alguse arvatavasti laste käest, kes üksi kodus olid ja lauakuuris tuletikkudega mängisid. Omaniku kahju üle 250.000 sendi.

Järvamaa tuleõnnetuste poolest teisel kohal.

Iga aastaga kasvab tuleõnnetuste hulk Järvamaal. 1926. a. oli Järvamaal tuleõnnetusi 29, a. 1927.—34, 1928. a.—40, 1929. a. — 40, peale selle linnades 1927. a. — 19, 1628. — 5, ja 1929. a. — 3.

Tules hävinenud varanduste väärtus või kahjusumma oli 1924. a. 85.530 kr., 1925. a.—78.830 kr., 1926. a.—117.110 kr., 1927. a.—170.040 kr., 1928. a.—139.971 ja 1929. a. — 325.953 kr., seega kokku viimase kuue aasta jooksul 927.674 krooni. Peale selle on linnades tule läbi hävinenud varandusi 1927. a. — 15.060 kr., väärtuses, ühes linnadega on Järvamaal tules 1928. a.—3046 kr. ja 1929. a. —6526 kr. Kokku varandusi hävinenud viimase kuue aasta jooksul umbes 100 miljoni sendi väärtuses. Eriti kohutavalt suurenes tule hävitustöö Järvamaal läinud aastal, ületades mitmekordselt eelmiste aastate kahjusummad.

Tule õnnetuste poolest on Järvamaa maakondade seas teisel kohal.

Kaks töölist tules.

Virumaal Püssi jaama lähedal Hintsovi talus asuvas kingsepa töökojas plahvatas petroleumi lamp. Lambist välja pritsiv õli kallas töölised Krõlovi ja Golini üle ja need põlesid kui elavad tulelendid. — Tuli laienes ka sein-

tele ja mööblile. Töölised kustutasid küll tule aga said ise raskeid tule haavu. Mõlemad töölised viidi Narva haigemajasse, kus V. Golin hinge heitis.

Kindlustusselts jagas ülejääki.

Kindlustusselts „Maja“ pidas hiljuti peakoosolekut, kus puhtakasu jagamisel ka tuletõrje peale mõeldi. Nii määrati puhtast kasust Tallinna vabatahtlikule tuletõrje ühingule 100 krooni, Tallinna 1. alevi tuletõrje ühingule 20 krooni ja Noortemeeste tuletõrje ühingule 30 krooni toetuseks.

Kaks inimest hukkus tules.

Pühapäeval, 6 aprillil põles Läänemaal Massu vallas, Rõuste külas Kõrge-maa talus Jaan Steinbergi elumaja ja sellega ühe katuse all olevad rehcalune ja laut. Tules hukkusid peremees Jaan Steinberg ja tema naine Liisa, mõlemad umbes 50. a. vanad. Tulle jäid 2 hobust, 6 karilooma ja kõik majakraam.

Millest tuli algas, pole teada. Steinberg tulnud õhtul kusagilt var-rult, olnud viinastanud heitis vist naisega magama. Võib olla ehk enne magama minemist viskas kuhugile tule-tiku või heitis magama põleva suitsuga.

Räpina tuletõrje ühingu õnnetus.

Läinud aastal, hilissügisel sai val-mis Räpina tuletõrje ühingu pritsimaja. Maja ehitati ümber savist moonameeste majast. Laupäeval 22. märtsil langes maja üks otsamüür kokku. Inimestega õnnetusi ei juhtunud. Õnnetuse põhjus — halb materjal ja halb töö.

Ühing ehitab maja viibimata jälle üles. Õnnetuse läbi saadi umbes 350 kr. kahju.

Suure-Jaani tuletõrje sai toetust.

Suure-Jaani alevi volikogu määras Suure-Jaani tuletõrje ühingule toetu-seks 300 krooni. Ühing kavatses saa-dud summa eest muretseda 100 meet-rit voolikuid juure — mootorpritsi tar-beks. Eelmisel aastal andis alevivalit-sus tuletõrjele 525 kr. ja läinud suvel, ühingu 25. a. juubeli puhul 250 kr.

Uue-Kariste Vabatahtlik Tuletõrje Ühing pidas 15. veebr. ja 1. märtsil s. a. oma peakoosolekut.

Esimesel koosolekul kinnitati 1929 a. aruanne ja võeti vastu 1930 a. eelarve. 1929 a. mil ühing asutati ei saadud ainelise olukorra tõttu intensiivselt tegutseda, kuid arvesse võttes lühikest olemas olu, tuli konstateerida, et juhatuse ühingu kasuks kõik abinõud kasutanud oli. Aruande aasta jooksul oli kassasse sissetulnud 303 kr. 33 senti ja sama aja jooksul väljaläinud 218 kr. 81 senti seega saldo 84 kr. 52 senti. Käesoleva aasta eelarve seati kokku 300 kr. peale. Väljaminekuks on ettenähtud tehnilisteks kuludeks 100 kr., varustuse muretsemiseks 150 kr. ja muudeks kuludeks 50 kr.

Teine koosolek oli peajasjalikult kokku kutsutud juhatuse valimiseks, mis eelmisel koosolekul valimata jäi. Valiti 1930 a. peale, esimeheks P. Semper, abiks P. Veiber, peameheks J. Ilves ja abiks E. Sepp, sekretäriks P. Parts, varahoidjaks A. Graff ja kassahoidjaks A. Matvei, Revisjoni komisjoni liigeteks valiti E. Kiilaspea, E. Kuulbusch ja A. Sapas.

Samal koosolekul otsustati ka Üleriiklise Tuletõrje Liidu liikmeks astuda ja asutada ühingu juure spordi osakond ning järelepärida kellele kuulub möödunud aastal Pärnu maavalitsuse poolt Uue-Kariste valda annetatud käsiprits. Tegevliikmeid on ühingul praegu 55 ja toetajaid liikmeid 2.

Ajakaja.

Ametnik, kellele ei leitud nime.

Tallinna linna 1930. a. eelarvesse võttis linnavalitsus uue ametniku koha asutamise krediidi. Selle ametniku ülesanne oleks ehituste järevalve tuletõrje seisukohalt, Pelgulinna 2. tuletõrje lentsalga moodustamine ja juhatamine, üldse linna tuletõrje asjanduse arendamine.

Missugune nimetus uuele ametnikule anda, selle üle vaieldi eelarve komisjoni koosolekul pikalt ja laialt. Ühed soovitasid nimeks anda „komando ülem“, teised „brandmajor“, kolmandad „tuletõrje päalik“. Kui lõpuks ni-

med hääletusele pandi, kukutati need kõik läbi. Nii jäi uus ametnik esialgul ilma nimeta.

Tööstuse ülevaatused.

31. märtsil käis tööinspektor ühes Viru maavalitsuse inseneriga ja tuletõrje instruktoriga, tervet rida tööstusi Virumaal ülevaatamas, peajasjalikult saeveskeid. Igal pool vaadati läbi kohal olevad tuletõrje abinõud ja soovitati, seal kus tarvis, uusi juure muretse- da. Niisuguseid tööstusi ülevaatusi peaks korraldatama igal pool, võib olla et selle läbi tulekahjude arv väheneks.

Kolu vabatahtlik tuletõrje.

23. märtsil oli kokkukutsutud Kolu vabatahtliku tuletõrje ühingu peakoosolek Kolu asunduses, Järvamaal.

Koosoleku algul ja lõpul andis kohale kutsutud tuletõrje instruktor juhatust kiiremaks võitluseks tulekahjudel ja tuleõnnetuste ärahoidmise kohta soovitatades sellekohast selgitustööd teha ja muretsema kodukaitseks hydropulte ja rohkem signaalpasunaid. Pärast koosolekut korraldas instruktor meeskonnale harjutuse pritsiga.

Häire Lüganusel.

16. märtsil s. a. korraldas tuletõrje instruktor Lüganusel tuletõrje häire, mis hästi korda läks. Kahe minuti pärast olid esimesed tuletõrjed kohale ilmunud ja 21 minuti pärast kaugemalt ümbrusest umbes 2 km. Peale häiret korraldas instruktor praktilise harjutuse meeskonnale pritsidega ja andis juhatust tuletõrje abinõude korras hoidmiseks.

Koogu-Rannu tuletõrje.

Asseri tsemendi vabriku lähedal asutati 16. märtsil s. a. uus tuletõrje ühing „Koogu-Rannu“ mis selle tõttu tähtis on, et Asseris veel puudub organiseeritud tuletõrje.

Asutamise koosolekust võltis osa tuletõrje instruktor, kes koosolekule üle andis tervitusi Tuletõrje Liidu poolt ja pikemas kõnes äraseletas tuletõrje tähtsust tuleõnnetuste ärahoidmises ja võitluses tulekahjudega. Koosolekule olid ilmunud 45 liiget.

Missuguseid mootorpritse muretsevad meie tuletõrje ühingud.

Et ülevaadet anda, missuguseid mootorpritse meie tuletõrje ühingud muretsevad ja tarvitavad, toome siin nimekirja Liidu laost ostetud mootorpritside kohta.

1927 a.

25. Aprill	— Otepää	vabat. tulet. ühing	—	K. Rosenbaueri mootorprits
17. August	— Viljandi	" " "	—	" "
15. September	— Tapa	" " "	—	" "
30. "	— Võru	" " "	—	" "
1. Oktoober	— Rakvere	" " "	—	" "
23. Detsember	— Pärnu	" " "	—	" "

1928 a.

6. Veebruar	— Jõhvi	" " "	—	" "
17. Aprill	— Ambla	" " "	—	" "
21. September	— Tallinna linna k-do.	" " "	—	C. D. Magiruse "
12. Oktoober	— Kopli	vabat. tulet. ühing	—	K. Rosenbaueri suurem "
30. November	— Rapla	" " "	—	" " "

1929 a.

23. Mai	— Võhma	vabat. tulet. ühing	—	C. D. Magiruse mootorprits
31. Mai	— Lihula	" " "	—	K. Rosenbaueri "
5. Juuni	— Tartu, Kaupmeeste pr. jsk.	" " "	—	" "
" "	— Viljandi, Juudi	" " "	—	" "
" "	— Väike-Maarja vab. tulet. üh.	" " "	—	G. Evaldi "
28. Juuli	— Jõgeva	" " "	—	C. D. Magiruse "
9. September	— Narvalinna	" " "	—	E. C. Fladeri "
" "	— Petseri	" " "	—	K. Rosenbaueri "
16. "	— Kose	" " "	—	E. C. Fladeri "
18. "	— Paide	" " "	—	G. A. Serlachius (Soome) väik. "
26. "	— Narva Jaani	" " "	—	C. D. Magirus mootorprits "
9. Oktoober	— Simuna	" " "	—	G. Evaldi "
14. Novemb.	— Antsla	" " "	—	G. A. Serlachius (Soome) suur. "
12. Detsemb.	— Paldiski	" " "	—	K. Rosenbaueri mootorprits "

Tõrvikuid

alati saada piiramatul arvul a. 85. senti

Liidu laos Pikk tän. 43.

Välismaa kroonika.

Kinos hukkus 104 inimest. Tokiost teatatakse, et Lõuna Korea sadama linnas Schinkais läks tuli ühes kinos etenduse ajal lahti. Tuli haaras silma pilkselt kogu hoone. Sada neli inimest hukkusid tules. Umbes 100 inimest said haavata. Suurem osa tuleohvreid on meremehed ja nende perekonnad.

Tuli Rootsi suuremas paberivabrikus. 12. märtsil läks, arvatavasti liia kütmise tagajärjel, tuli ühes kõige suuremas paberivabrikus Nordköpingis lahti. Tuli hävitas kaks suuremat paberimasinat, millest kumbgi maksis 300.000 krooni

Tuli hävitas 1000 elumaja. Manilast teatatakse, et tuli hävitas ühel Filippiinide saarel 1000 elumaja. Umbes 50.000 elanikku on peavarjuta. Tules on ka üks inimene hukkunud, paljud on tulehaavu saanud. Mõned lapsed on kadunud.

Viljalao põlemine Danzigis. Danzigis puhkes ühes suuremas viljalaos 12. märtsil tuli lahti, mida alles 'siis märgati, kui tuli juba suureks oli paisunud. Tules on hävinenud 1250 puuda teravilja. — Kustutustööde juures hukkus üks tuletõrjuja sisselangeva katuse all.

Aurik põles. Lõuna Ameerikas Kolumbias hukkus jõeaurik „Bucaramanga“ põlemisel Madalena jõel um-

bes 20 reisijat. Laev seisis petroleumi laadungiga Laddonado sadamas. Tulelahtimise ajal olid kõik reisijad ja suurem osa meeskonna liikmeid magamas. Tekkis hirmus paanika. Need kes vette hüppasid sattusid põleva õli keskele, mis kattis veepinda. Ainult kümme reisijat suudeti päästa. Ka palju laevamehi hukkus.

Nelisada autot hävinesid tules. Pühapäeval, 23. märtsil puhkes Ameerikas Hobokeni eeslinnas tuli lahti ja hävitas Lamport ja Holti laevasõidu ühingu laduruumid. Tules hukkus muu seas 400 autot. Alles neljatunnilise jõupingutuse järele suutis tuletõrje tulele piiri panna. Kahjud hinnatakse 1½ miljoni dollari peale.

Perekond hukkus tules. New-Yorgist teatatakse, et 23. märtsil Bayside eeslinnas kahekordse elumaja põlemisel hukkus terve perekond — 6 inimest nende hulgas neli last.

Suur tuleõnnetus Budapestis. Kui ühe suure nurgamaja katusel üles seati valgustus reklaami, tekkis mitme elektri kaabli lühiühenduse tõttu tuli, mis maja põlema süütas. Kolm montööri ei suutnud end enam päästa ning leidsid leekides surma. Alles pineva kustutustöö järele suudeti tulele panna piir.

Liidu ladu kaupasid ü m b e r e i v a h e t a .

Tuletõrje Liidu juhatus teatab kõigile kaubaostjatele, et Liidu laost müüdud kaupasid on võimata ümbervahetada. Eriti maksab see igasuguste voolikute kohta. Ühingud, kes voolikuid tellivad, andku üles täpne mõõt, siis ei tule pärast eksitusi.

Küsimused ja vastused.

Küsimus 1: Esimehe abiks valitud jaoskonna juhataja — missugust vormi ta peab kandma paraadile ilmumise korral? — kandes valget mütsi ja õlal kaht hõbe täрни?

Vastus 1: Siseministri poolt kinnitatud mundri kirjelduse järel (v. Käsi- raamat lhk. 261 p. VIII) võivad komando liikmete hulgast valitud eestseisuse või juhatause liikmed kanda mundri peal vastavat käesidet ja vastavat mütsi. Rivis paraadile ilmudes peab jaoskonna ülem kandma kiivrit. Ei ole soovitav paraadile (ka matustele) ilmuda mütsidega neil, kel kiivrid ettenähtud.

Küsimus 2: Kas adjudandil on hääleõigus komando koosolekul?

Vastus 2: Komando koosolekute võtavad normaal põhikirja § 40 järel osa kas kogu komando ehk ainult tema juhid; viimaste hulka kuulub ka adjudant, kellele õigus antud mundri kirjelduse järel kanda jaoskonna ülema abi mundrit akselbandiga. Seega on ka selge, et adjudandil on hääleõigus komando koosolekutel.

Küsimus 3: Kaitsevärke võetud sundajateenimiseks tuletõrjuja kes tasunud tegev liikmemaksu — kas arvatakse tegev liikme teenistuse aastate hulka kaitsevæes teenitud aeg?

Vastus 3: Kaitsevæes sunduslik teenistuse aeg — aasta ehk poolteist — võiks neile, kes ennemalt tuletõrjes teeninud kaasa arvatud saada tema tuletõrje aja juure, kuigi selle kohta määrustes midagi täpselt öeldud pole.

Küsimus 4: Varem teeninud ühingu tuletõrjuja, kes omal soovil lahkunud — paari aasta möödumisel jälle ühingusse tagasi astunud — ja ka äraoldud kahe aasta eest tegevliikme maksu tasunud — kas need kaks aastat tulevad tegev liikme teenistus aastate hulka arvata või mitte?

Vastus 4: Ei, sest normaalpõhikirja § 16 järel arvatakse tegevliige, kes korralikult harjutustest, tulekustutustest ja valvekordadest osa ei võta, toetajaks liikmeks ja § 12 järel ei loeta toetaja liikmeks olemise aega tegevliikme teenistuse aja juurde. A. P.

Jaан Essensoni pudu- ja pesukaupluses

Narvas, Joala tän. nr. 26

on saadaval:

tuletõrje mütsi emblemid

märgid, nõöbid ja muud vähemad asjad. Seal võetakse ka tellimisi vastu tuletõrjujate varustuse peale.

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väljaandel on ilmunud ja saadaval
Liidu laos Tallinnas, Pikk tän. nr. 43.

Tuletõrjuja
käsiraamat

Koostanud A. Pirker.

415 lhk. Hind 125 senti, postiga 140 ja
lunamaksuga 160 senti.

Tuleõnnetuste
põhjused ja nende
ärahoidmine.

Suurel arvul tellides 5 senti eks.

Tähelepanuks

tuletõrje ühingutele.

Käsipritse

mitmesuguses suuruses on alati saada
Liidu laos, Tallinnas, Pikk tän. nr. 43

hinnaga

Kr. 450.— ja 550.—

Voolikud tulevad eraldi müret-
seda, neid pritsiga kaasa ei anta.

Hinnakiri

Üleriiklise tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrje-
abinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Signaal-pasunad, suured 42 cm. tk.	5.25
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5.50	" " 14 cm. . . . "	1.50,
Hüdropult vasest "	35 ja 40	" " 17 cm. nikeld. "	2.—
Isoleer-tangid "	2.50	" " 180/mm. 2 hääli . . . "	4.25
Karabiiner suur "	4.25	Tulekahju teatamiskoha sildid . . . "	1.50
" keskmine "	2.50 ja 3.50	Turva prits Nr. 4 (hüdropult) plek . . . "	40.—
" väike "	—,90	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . . . "	—,50
Karguprits "	60.—	" väikesed, hõbet. "	—,35
Kiivrid meeskonnale "	11.50	" jaoskonna I—V, R. W. "	—,28
" ronijatele "	13.—	Auto-märgid "	—,60
" ülematele "	17.—	Tõrvikud "	—,85
" peamehele "	18.—	Veetorujuhe 2" vindiga ehk Storz "	20.—
Kiivri embleem "	2.—	" 2 1/2 Storz "	22.—
" roset "	.50	Voolikud-spiraal 38 mm (1 1/2) meet. . . . "	7.—
Kirves, paraadi "	20.—25.—	" " 44 " (1 3/4) " "	8.—
" töömehe, varreta "	3.50	" " 52 " (2) " "	8.50
Kirve-tupp nahast "	2.25	" " 57 " (2 1/4) " "	9.—
" vask "	4.—	" " 63 " (2 1/2) " "	13.—
Kukla-kaitsed "	2.50	" " 74 " (3) " "	16.—
Kummirõngad 2" "	—,20	" " 88 " (3 1/2) " "	18.—
" 2 1/2 "	—,25	" väljaviske "	
" 3" "	—,35	" 32 mm (1 1/4) "	1.50
Käesidemed juhatusel liikmetele "	20.—22.—	" 38 " (1 1/2) "	1.70
Lipuvarda kullatud otsad "	20.—25.—	" 44 " (1 3/4) "	1.90
Mundri-nõõbid suured — kullatud "	—,10	" 52 " (2") kuni 12 atm. "	2.—
" " — kuldamata "	—, 8	" 52 " (2") " 25 atm. "	2.10
" " väiksed — kullatud "	—, 8	" 57 " (2 1/4) " 12 "	2.40
Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe "	—,75	" 63 " (2 1/2) " 12 "	2.50
Liidu-märgid, hõbetatud, juhatusel liikmetele "	1.50	" 70 " (2 3/4) kuni 25 atm. "	2.75
" " brons, lihtliikmetele "	1.50	" 74 " (3") " 12 "	3.00
Teenistus-märgid, kõik aastad "	50.—	Vooliku parand. nõõbid, vasest tk. "	—,30
Hoolsusmärk, kõrgem "	8.—	" " riie meeter "	1.50
" I. klassi rist " ühes dipl. "	6.50	" " lappim.klam. 38 mm (1 1/2") tk. "	—,90
" II. hõbe "	6.—	" " 44 " (1 3/4") " "	1.—
" III. " "	5.—	" " 52 " (2") " "	1.10
Medal, kuld "	4.50	" " 63 " (2 1/2") " "	1.25
" hõbe "	—,40	Vööd meeskonnale tk. "	4.25
Mütsi-märgid, kullatud "	8.50	" " voodriga tk. "	6.—
Nõõrid ronijatele "	55.—	" " voodri ja rõngaga tk. "	10.—
Nõõrredel 8 sülda "	2.40	Vöö-riie meeter "	1.50
Pootshaagid "	6.—	Vöö-rõngad vask tk. "	3.75
" harulised "		Ämbrid-puldaniist "	3.50
		Ühend. vindiga 32 mm (1 1/4) "	7.50
		" " 38 " (1 1/2) "	7.75
		" " 44 " (1 3/4) "	8.—
		" " 52 " (2") "	8.50
		" " 52 " (2") Storz "	8.—
		" " 63 " (2 1/2) "	12.50
		" " 74 " (3") "	19.—
		Korjamise karbid "	1.—

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost võõrastele ei müüda.